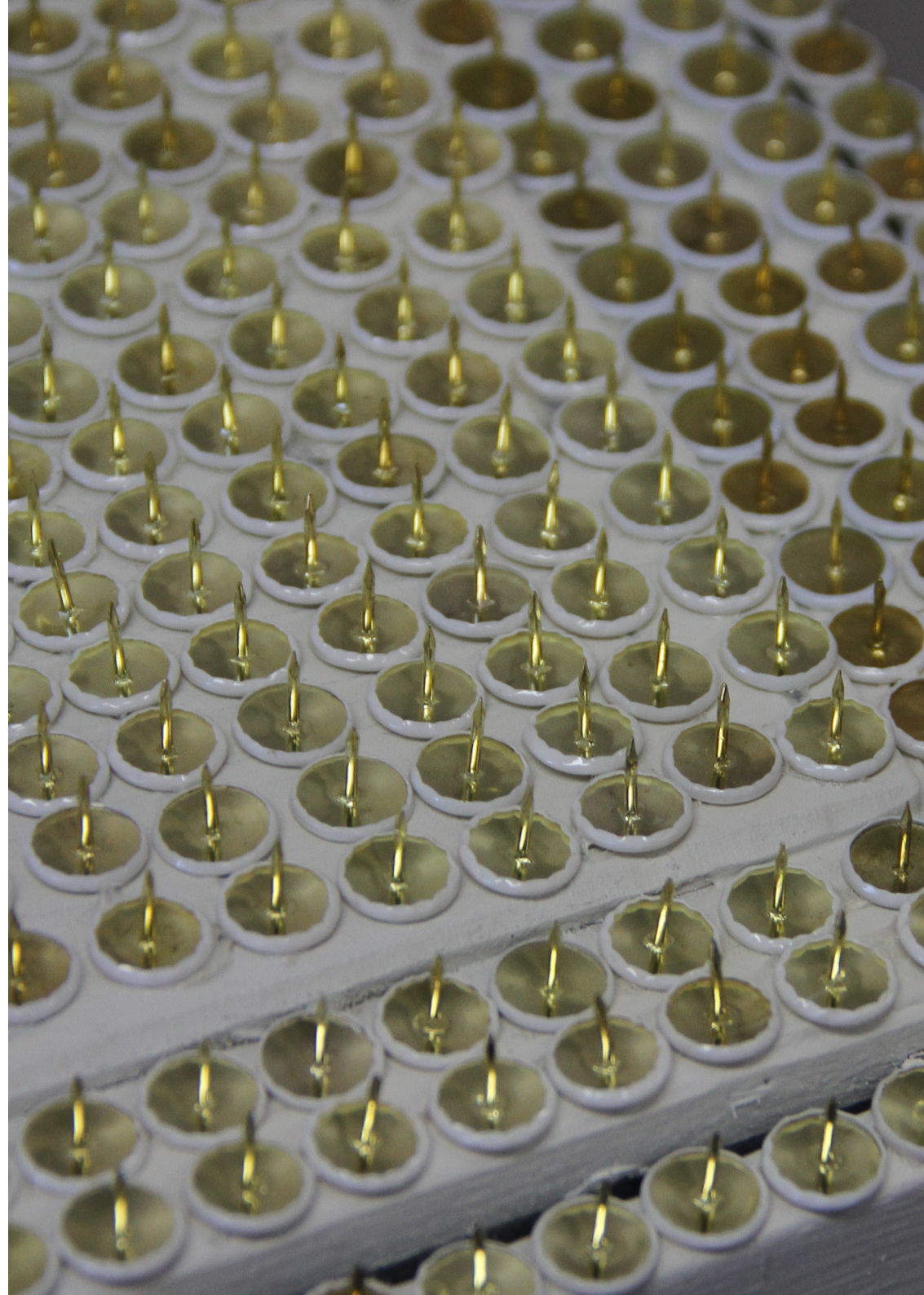

SURVIVAL KIT

Prosessikuvaelma teosten lähtökohdista

J. A. Juvani
KUVATAIDE
TAMK
2013

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Kuvataide

J. A. Juvani
Survival kit
Prosessikuvaelma teosten lähtökohdista

Opinnäytetyö 23 sivua, joista liitteitä 1 sivua
Toukokuu 2013

Survival Kit
2012
Esinekollaasi

Haalin tuhansia nuppineuloja, mustat nahkahanskat, nallen, monta pakettia laastareita, koeputkia, värikkäitä höyheniä, kahl-uusaappaat, liimaa, glitteriä ja tusseja. Jotain on tehtävä myös vanhasta t-paidastani.

Älä huoli, tiedän mitä olen tekemässä, mutta en ole siitä lainkaan varma. Kokeilen, ja jos ei se toimi, on tehtävä jotain muuta. Sama ajatus pätee myös selviytymiseen.

Lopputyöni Survival kit on esinekollaasiveistoksia ja se käsittelee selviytymisen tematiikkaa monitasoisesti: käyttäen huumoria kertoakseen vaikeista asioista hienovaraisesti, katsojaa ahdistelematta.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme of Fine Art

J. A. JUVANI
Survival kit
The process behind the art works

Bachelor's thesis 23 pages, appendices 1 pages
May 2013

Survival Kit
2012
Object Collage

I collect thousands of pins, a pair of black leather gloves, packages of band aid, a teddy bear, test tubes, colorful feathers, waders, glue, glitter and markers. Also I have to make something out of my old t-shirt.

Don't worry, I know what I'm doing though I'm not entirely sure about it. I've got to try. If it doesn't work I need to do something else instead. Same idea applies to surviving as well.

My thesis work Survival kit is a series of object collage sculptures and it deals with themes revolving around surviving on many different levels. For example it uses humor to tell about difficult subjects without harassing the viewer.

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3
2. SMILE! – Hymyilemisen aiheita	4
3. ANTIDOTE – (On) aika parantaa haavat	5
4. THE CLONING KIT – Keholliset lähtökohdat	6
5. KING OF ABSOLUTELY NOTHING – Lääkinnällisistä syistä	7
6. SELF-DEFENSE – Itsensä puolustelua tai jotain muuta	8
7. PROCESS (I bleed U) & EXPRESS (I wear my broken heart)	9
8. ANATOMY OF A ROSE – Surun anatomia	10
9. URBAN CAMOUFLAGE – Piiloon	11
10. FLIP-FLOPS & THESE BOOTS ARE NOT MADE FOR WALKING	12
11. TEACHER – Opettaja	13
12. WADERS – Syvissä vesissä	14
13. LOVERS OF THE WIND	15
14. LOPUKSI	16

JOHDANTO

Näen esineissä symboliikkaa. Ne muotoutuvat minulle edustamaan jotain. Tunnetta, kokemusta tai asiaa. Tässä opinnäytetyötutkimuksessa tulen kertomaan teosteni lähtökohdista. Olen ollut poissa suurimman osan ajasta näitä teoksia tehdessäni. Olen elänyt vahvasti läpi elämäni. Teoksissa on elämän retrospektiivi. Tullut takaisin tähän päivään päivän päätteeksi ja ollut fyysisesti ja henkisesti loppu. Tämä tosin ei ole mitenkään epätavallista. Taiteilijana toimin näin. Ideat tulevat omista kokemuksista. Olen ne asiat jotka olen kokenut.

Teoksissa on läsnä ajatus performantiivisuudesta ja teoista. Prosessissa minulle ensimmäisenä tulee nimi. Itse teoksen fyysiseksi tekeminen alkaa vasta sitten, kun sitä käsittelevä ajatustyö on tehty kokonaan loppuun. Silti pientä eloa teosten valmistumisessa on havaittavissa. Vastaan voi tulla resurssit, taito tai oikean materiaalin löytymättömyys.

Survival Kit pureutuu selviytymisen tematiikkaan. Selviytymisen perustuksiin kuuluu toki vastaanottavaisuus ja mukautuvaisuus. Yksilö ei pääse betoniseinän läpi omin avuin. On hankittava timanttipora, joka maksaa todella paljon tai kierrettävä seinä. Tämä voi tarkoittaa loputtomien harhapolkujen samoamista ja jopa lähtöpisteeseen palaamista. Selviytyminen vaatii kärsivällisyyttä, ikuista etsimistä ja halua. Halu on elinehto. Minä haluan enemmän, on toiminut minulle henkilökohtaisena mantrana, jonka avulla olen itse selvinnyt tähän päivään. Loputon uteliaisuus elämää kohtaan auttaa myös.

Selviytymiseen ei ole olemassa mitään tiettyä järjestystä. En usko, että valinnat jotka tein, olivat sen parempia kuin kenenkään toisen. Mutta tässä haluan erotella muutaman ajatuksen niin kaikkien ajatusten joukosta. Näihin teoksiin on koottu käännekohtia. Valaistumisen hetkiä, jolloin olen ymmärtänyt elämästäni jotain olennaista, jonka avulla olen pystynyt jatkamaan ja selvinnyt.

Anatomy of a rose (detail) / 2013

SMILE!

Onko sinulla päiviä, jolloin ei niin mikään ilahduta sinua. Päiviä, jolloin suupielet painuvat automaattisesti alas ja pysyvät siellä. Onko ilme hapan ja mieli maassa. Ei hätää! Meillä on sinulle ratkaisu kaikkiin ongelmiisi:

Tässä voittajien yhteiskunnassa todellinen menestys mitataan sillä, kuinka paljon sinulla on varaa hymyillä. Ratkaisumme on SMILE! Koru joka takaa ikuisen hymyn kasvoillesi! Vain vaivaisen 200 euron hintaan! Tartu heti tähän upeaan tarjoukseen!

TUOTTEITA SAATAVILLA RAJOITETUSTI!

Kuinka vaikeaa on olla tosikko. Voiko väkisin hymyilemällä pelastaa kenenkään päivää? Kohentaako se todella kenenkään mielialaa? Onko naurujoogasta mitään todellista hyötyä?

On totta, että ilo ja onnellisuus kuuluvat vahvana osana selviytymiseen. SMILE!-teos poutuu ajatukseen missä ilo, nauru ja huumori ovat viimeisiä oljenkorsia puolustautua vastoinikäymisiä vastaan, sillä nauru voi olla defenssi, mutta se voi olla myös ase.

Teoksen voi yhdistää myös siihen pinnalliseen maailmaan, missä valkaistujen hampaiden voimalla meille myydään valmiiksi purkitetuja unelmia ja rusketus tulee myös purkista. Mainosala pelaa ajatuksella tarpeesta: “minä tarvitsen tätä” ja ruokkimalla tyytymättömyyttä itseensä: “kunhan olen kesään mennessä 10 kiloa laihempi niin olen onnellinen ja voin mennä rauhallisin mielin rannalle”. Mikä on niiden ihmisten paikka, joilla hymyilemisen aiheita on yhä vähenemässä määrin?

Tähän kaikkeen ostoskanavamainen päätökseni viittasi.

Mikä on tämän maailman valta minuun, jossa oranssit ja laihat solarium-melanoomaimiset rulettavat, kun pidän sitä mitä he markkinovat huvittavana ja rumana? Olenko oikeutettu tähän kokemukseen heistä?

SMILE! puhuu tämän maailman tiedostamisesta ja suhtautuu siihen suurella ironialla, mutta sillä on myös vakava puolensa. Sanonnat kuten “voittajan on helppo hymyillä” määrittelevät tätä yhteiskuntaa, jossa tyrkytetään yhä voimakkaammin selviytyjien ja voittajien politiikkaa. Ja siinä maailmassa raha merkitsee enemmän kuin elämä.

ANTIDOTE

Ani Difranco laulaa kapaleessaan “Marrow” seuraavasti:

*“The whole childhood of potions
that are all bottled up,
and so one by one I am dusting off
labels. I am uncorking bottles and
filling up cups. So go ahead and
have a taste
of your own medicine.
Here I’ll have a taste of mine,
but first lets toast to the lists
that we hold in our fists
of the things we promised to do
differently next time.”*

Tämä on soinut päässäni ja olen löytänyt itseni laulamasta juuri tätä mainitsemaani kohtaa kapaleesta tehdessäni tätä teosta.

Pohjalta löytyy viattomuus ja toivo. Sen puhtaan minuuden osan vaaliminen ja säilyttäminen. Siihen sisältyy kaikki se rakkaus ja

lämpö joka ensimmäisenä muovasi identiteettiäni. En ole pitänyt itseäni kovinkaan viattomana tai puhtaana hyvin pitkään aikaan. Mutta mitä sen pitäisi määrittää? Ei mitään.

Antidote on konkreettinen manifesti näistä ajatuksista.

Mutta koska en voi estää tulkin-taa, ymmärrän sen vievän katsojan ajatuksia muun muassa Karhunpoika sairastaa lauluun ja myös lapsuuteen joka ei ollut niin kaunis tai helppo. Teoksiin projisoituu siis monia, usein jopa ristiriitaisia ajatuksia.

Toin laastareiden suojakääreet mukaan installaatioon näyttääkseni katsojalle myös laastaroimisen teon.

THE CLONING KIT

Ikuinen elämä vai uusi mahdollisuus? Marc Quinnin veriveistos hänen omista kasvoistaan toimi yhtenä innoittajana tälle teokselle, mutta siinä, missä Quinnin teos selkeästi painottuu kuolevaisuuden käsittelyyn, omaani on vastakohtaisempi. Sen ympärille kääriytyy ajatukset ikuisesti elämästä, kuolemattomuudesta. Kuten sanottu: uudesta mahdollisuudesta.

Marraskuussa 2011 puhdistin hiusharjani ja pidin kädessä tupollista hiuksia ja mietin: miksi tämä on kaunista vain silloin kun se on minussa kiinni, eikä se ole kenestäkään ällöttävää, mutta tässä kämmenelläni, irti minusta, se on? Vaikka se sisältää minun geneettisen materiaalini.

Tämä käynnisti minussa sarjan seuraavia ajatuksia:

Suudellessa sylkeni ei haittaa, mutta maassa, paperilla tai pöydällä se on inhoittavaa. Tekeekö sylkemisen teko

siitä jotenkin erilaista? Ei.

Voin lakata kynteni ja saada niiden väristä kehuja. Minua voi pidellä kädestä ilman ongelmia, mutta kun leikkaan ne laitan purkkiin muuttuu sekin vastenmieliseksi.

Olen täynnä kiertävää verta mutta paperilla se aiheuttaa ihmisissä inhon värityksiä.

Tuotan jatkuvasti lisää siemennestettä joka lämpimänä ja nestemäisenä ei häiritse kumppaniani, mutta kuivana se on oksettavaa.

Ja iho! Olen ulkoa pelkkää ihoa!

Olemmeko me niin kaukana ihmisyydestä, että ulkoistettuna kehosta, peruselementtimme ovat vieraita ja pelottavia?

KING OF ABSOLUTELY NOTHING

Me käytämme paljon lääkkeitä. Meillä on paljon ongelmia. Näitä ongelmia lääkitään. Niiden taustat tiedostetaan. Ymmärretään niiden olevan seurasta. Mutta meillä ei ole resursseja hoitaa. Otan omaan lääkitykseeni neutraalin kannan koska oma lääkitykseni on ollut minulle hyväksi, mutta haluan korostaa, että se on ollut hyväksi koska olen saanut myös hyvää hoitoa.

Ymmärrän ja tiedostan, että tässä yhteiskunnassa niitä, jotka eivät ole yhtä onnekkaita kuin minä, on paljon.

Henkilökohtaisena koettelemuksena teoksessa oli myöntää: “kyllä, ne ovat mielialalääkkeitä” ja “kyllä, ne ovat minun omiani”. Enkä ymmärrä miksi minun pitäisi hävetä sitä, että lääkitys antoi minulle mielenrauhan silloin kun minulla ei ollut sitä ollut. Jaana Ristola joskus sanoi, ettei hän ymmärrä, miksi sairaudet kuten syöpä tai influensa mielletään helposti kehosta ulkoisiksi, kun taas mielenter-

veydelliset ongelmat ovat niin vahvasti sidoksissa identiteettiin. Olen samaa mieltä.

Pidin näyttelynkierroksen “syrjäytymisuhan alla oleville” nuorille. Tämän teoksen kohdalla he olivat vaikuttuneita. Minä ymmärrän miksi.

Olen täynnä kiertävää verta mutta paperilla se aiheuttaa ihmisissä inhon väristyksiä.

Tuotan jatkuvasti lisää siemennestettä joka lämpimänä ja nestemäisenä ei häiritse kumppaniani, mutta kuivana se on oksettavaa.

Ja iho! Olen ulkoa pelkkää ihoa!

Olemmeko me niin kaukana ihmisyydestä, että ulkoistettuna kehosta, peruselementtimme ovat vieraita ja pelottavia?

SELF-DEFENSE

Nahka ja metalli yhdistettyinä materiaaleina ovat mielenkiintoisia. Niitti- vyöt, -hanskat, -pannat ja muu, yleensä “raskaamman” musiikkiin ystävien edustajilla näkyvä fetissivälineiden kanssa flirttailu herättää minut aina. Mieleen tulevat panssarit, piikit siilillä, jotka ovat itsesuojelua varten. Ajattelevatko nämä ihmiset omistamistaan asusteista niin, vai ovatko ne vain käyttäjistään esteettisesti miellyttäviä?

Aluksi mietin näiden niittien ostamista ja kiinnittämistä hanskoihin, mutta pian niitit muuttuivat neu-loiksi. Laittamalla ne nimenomaan kämmenpuolelle, tein säältä suo-jaavista hanskoista myös vaarallisia välineitä: Et voi tarttua mihinkään satuttamatta. Joillekin ja joskus liiallinen läheisyys voi olla vaarallista. Asioissa roikkuminen on tuhoisaa. Silloin on itse ymmärrettävä olla ottamatta kontaktia.

PROCESS & EXPRESS

T- paidat ovat varsinkin fanikulttuurissa erittäin vahva ilmaisun väline. T-paita voi ilmaista millainen henkilö olet. Jopa vauvoille ostetaan paitoja joissa lukee: "isän/äidin prinssi/prinsessa". Se on viestintää. Jopa erilaisilla järjestöillä sekä joukkueille ja tapahtumilla on omalla sloganilla ja/tai logolla varustetut kannattajapaitansa.

Minun on käsiteltävä molempia t-paitateoksiani yhdessä, sillä ne ovat tavallaan teospari, sillä niin lähellä ne ovat sanomaltaan toisiaan että ne melkein koskettavat. Melkein, mutta eivät aivan.

Process nimensä mukaisesti kuvaa tunteiden ja kokemusten käsittelyä. Vain sen avulla voi päästä itsensä kanssa tasapainoon. Se on selviytymisen kannalta äärimmäisen tärkeää. Tulla sinuiksi oman elämänsä kanssa jotta voi ottaa vastaan jotain muuta ja jotain uutta.

Express sen sijaan pui tunteiden ja kokemusten jakamista ja ilmaisemista tärkeänä osana selviytymistä.

ANATOMY OF A ROSE

Tilaan tuotu paloitetu ruusu. Joka annetaan kuihtua ja kuivua. Mikäli olisin käynyt korvaamassa ruusun uudella päivittäin, olisi kyseessä ollut aivan toinen teos (enkä sulje pois sen mahdollisuutta tulevaisuudessa), mutta tässä tapauksessa ruusu kuvaa kuolemaa. Paloihin eriteltyä elämää joka on menetetty.

Ruusun anatomia on ennen kaikkea teos, jonka olen mielessäni omistanut edesmenneelle äidilleni. Kyseessä ei siis ole pelkästään

ruusun tai elämän anatomia, vaan myös tutkimus surun anatomia-
sta.

Annoin äidilleni paljon kukkia hänen elämänsä aikana, mutta viimeiset kukat olivat tienvarresta ja ne minä vein haudalle.

Neuroottisesti kokojärjestykseen asetellut palaset esittävät sitä kuinka sinuiksi olen joutunut tämän menetyksen kanssa tulemaan.

URBAN CAMOU- FLAGE

Olen kotoisin Ylitorniolta, Lapista, maaseudulta ja vaikka olen elänyt jo yli kymmenen vuotta eri kokoisissa kaupungeissa, en suuremasti halua takaisin kotiseudulleni. Kaipaan silti hiljaisuutta. Kaupungit humisevat öisin ja päivisin ne ovat täynnä liikettä ja hälinää, mutta silti Tampereelle voi kadota. Yksilö, varsinkin muualta muuttanut yksilö, voi olla anonyymi ilmestys kadulla, täydellinen mysteeri, tuntematon mahdollisuus tai uhka.

Tämä teos kuitenkin vie ajatuksen anonyymiydestä vielä pidemmälle. Nimittäin piiloon.

FLIP-FLOPS

Flipfloppien vahtomuovinen materiaali yhdistettyinä sinkittyihin rautanauloihin. Flipfloppien nimi tulee niiden päästämästä läpsytysäänestä. Nämä flipflopit eivät läpsy, ne kilkattavat ja helisevät, kuten koekäyttöä testatessa huomasiin.

Tämä teos toimii minulle abstrakteimmalla tasolla selviytymiseen liittyen: Rautanaulat näyttäytyvät minulle vastuun ja rakentamisen symboleina. Kun taas itse flipflopit ovat kirjaimellisesti kevyet kengät.

THESE BOOTS ARE NOT MADE FOR WALKING

Kivi kengässä on epämiellyttävä kokemus. Se voi olla myös kivuliasta, mutta vähintään se ainakin hiertää ja kun niitä on tarpeeksi paljon ne tekevät kenkien käytöstä mahdotonta.

TEACHER

Pain is a angry teacher, angry teacher ja sitten lopulta vain teacher. Teoksen nimievoluutio suoritettu. Taas kerran vein klassisen ajatukseen nastan laittamisesta opettajan tuolille vielä astetta pidemmälle, liimaamalla nastoja vieri viereen. Tuloksena fakiirin tuoli.

Toimistotarvikeliike oli paljouden taivas. Olisin voinut viettää siellä tuntikausia tutkien kaikkia mahdollisia tarvikkeita, joita liikkeellä oli tarjota myytäväksi.

Palatakseni henkilökohtaiseen kokemukseen: kipu on vihainen opettaja. Älä istu alas, jos et kestä kipua, mutta pakko on levätä. Ajatus fakiiriksi tulemisesta. Kivun siirtämisestä. Kivun sietämisestä. Opetella kivun sietämistä lepuuttaakseen väsyneitä jalkojaan. Se on ristiriitaisten ajatusten teos. Se houkuttelee asettamaan kämmenensä leveästi

nastojen piikeille, mutta vain kevyesti. Istumaan se ei kutsu. Toisaalta se edustaa kipua pakenevaa henkilöä, jonka jalat ovat väsyneet. Samalla se on olettausta siitä, ettei ikuisesti voi olla istumatta alas ja olla miettimättä elämäänsä tai valintojaan. Sillä jokaisen on, sen epämukavuudesta huolimatta, jossain vaiheessa todellakin istuttava alas ja kohdattava oma kärsimyksensä.

Oman kipuni kanssa sinuiksi tuleminen vaatii rohkeutta. Nähdä nastat, ymmärtää niiden aiheuttavan kipua. Sillä harva meistä on harjaantunut fakiiri. Tietää, että istuminen tulee sattumaan ja siitä huolimatta istuinsille. Istuin ja huusin. Istuin ja itkin. Tuskailin ja istuin. Kunnes minusta tuli fakiiri. Ihminen joka pystyy istumaan oman kipuni kanssa hiljaa paikoillaan.

W A D E R S

Mahtava idea! Päälyystä kahluusaappaat glitterillä! Aivan mahtava idea!

Joskus teos syntyy helposti, vaatimatta suuria ajatuksellisia ponnisteluja. Idea syntyi siinä hetkessä, kun vanhat kahluusaappaat ensimmäisen kerran näin, mutta se ei tarkoita, etteikö teokseen silti sisältyisi paljon ajatuksia, riemastuttavaa huumoria ja visuaalista ihastusta.

Minun täytyy myöntää. Olin edellisessä elämässäni varmaan harakka, sillä rakastan kaikkea kimaltavaa. Hopeisella glitterillä on erityinen paikka symbolisena elementtinä sydämessäni. Se kuvastaa camppia, drag-estetiikkaa, halpaa ja mautonta, mutta se kuvastaa myös iloa. Saappaita tehdessäni tunsin itseni keijukaiseksi, joka levitti kerroksen liimaa saappaille ja sirotteli herkin kädenliikkein kimaltavaa glitteriä sen pinnalle. Ilo siitä kyllä välittyy. Varmaan ensimmäisenä.

Palautteesta, jonka teoksistani olen saanut, ovat nimenomaan kahluusaappaat saaneet kaikista eniten kehuja. En ole siis ainoa joka pitää kimaltavista asioista. Meitä harakoita on paljon.

LOVERS OF THE WIND

Sinun on muututtava selviytyäksesi hengissä. Ei ole muuta vaihtoehtoa. Mukautuminen on ihmisrodun suurin saavutus. Toistaiseksi. Teoksessa edestakaisin liikkuva tuuletin puhalttaa vuorotellen viiperiin ja jokaisen niistä on vuodotellen taivuttava puhalluksen (tuulen) tahtoon.

Niillä ei ole muuta vaihtoehtoa, mutta se ei haittaa. Sillä ne on tarkoitettu pyörimään.

LOPUKSI

Kaikki nämä teokset ovat Näyttelyn päätyttyä olen useiden osiensa summat. saanut paljon positiivista Tässä tutkielmassa olen tuo- palautetta teosten helpos- nut esille niistä muutamia tilähestyttävyyydestä, moni- esimerkkejä. Ne ovat ilmai- tasoisuudesta: huumorista, sultaan myös syvästi riip- jolla kerrotaan vaikeita asi- puvaisia toisistaan. Siten ne oita hienovaraisesti, katso- tukevat sisällöllisesti koko- jaa ahdistelematta. naisuutena.

